

אלו עוברין פרק שלישי פסחים

מ"ט

עין משפט
גזר מצוה

בז א מ"י פ"ג מהל' חמץ
הלכה כג' עשין לט
טו"ש"ע א"ח טי' תמיד
מ"ב פ"א
מ"ב ב מ"י שם הל' ט
טו"ש"ע שם ספק ו'
מ"ב ד מ"י פסק ט'
מהלכות פסולי
המקדשין הלכה ח'
מ"ב ד מ"י פ"ג מהל'
מ"ב ח' הל' ט טו"ש"ע
א"ח ט' תמיד ספק ו':
ג ה מ"י פ"ה מהלכות
שמות הלכה ז':
ג ה ו מ"י פ"ח מהל'
למנוי צ"ה הלכה לא
סמוך לא"ן קטו טו"ש"ע
א"ח ט"ו כ"ח:
ו ז מ"י שם הלכה ג'
טו"ש"ע שם ספק ו':

רבינו הנגאל (תמשיך)
בבית חמיו ולשבות
שביבת הרשות יחזור מיד,
והיכי קתני במתני' יבטל
בלבו, מכלל שאין מחייבין
אוהו לחזור, ושנינו מתני'
ר' יוסי היא דבר סעודת
אירוסין מצוה, וביעור
חמץ נמי מצוה, מיהו
ביעור חמץ אפשר לקיימה
בביטול חמץ וישלים
סעודת אירוסין שנמצא
מקיים שתייה, וברייתא ר'
יהודה דבר סעודת
אירוסין רשות, כגון
שביבת הרשות דלדברי
הבית חייב לחזור מיד,
הנאי סעודת אירוסין
רשות דברי ר' יהודה, ר'
יוסי אומר מצוה, והשתא
דאמר רב חסדא מחלוקת
אבל בסעודה שניה, אבל
בסעודה ראשונה אפילו ר'
יהודה מורה דמצוה,
אפילו תימא מתני' ר'
יהודה ובסעודה ראשונה
שהיא מצוה, ברייתא
אפילו תימא מתני' שהיא
רשות, תימא אמר ר' יהודה
אני לא שמעתי אלא סעודת
אירוסין בלבד, אמר ר' יוסי
אני שמעתי סעודת אירוסין
וסיבולנות, ויבטלנות,
לשבות שביבת הרשות,
לשבות אצל רבו או אצל
מי שהוא גדול ממנו, אמר
ר' יוסי בר בון גדול השלוס
שחוקש לשני דברים
שחייבין ליתן כרת, מילה
ושחיטת פסח, תניא א"ר
אילעזר כל סעודה שאינה
של מצוה אין תלמיד חכם
ישיא ליהנות ממנה, כגון
מאי, א"ר יוחנן כגון בת
כהן או בת תלמיד חכם
אצל עם הארץ, לפי שאין
יוזגין עולה יפה, כדכתיב
ובת כהן כי תהיה אלמנה
וגרושה ורוע, אמר רב
כהנא אי לא נסיבנא כהנתא
לא גלאי, ומעשה דרב
כהנא מפורש בהגדול
בהרא כי שמיטה לקויה
דההוא גבא ר' יצחק לארץ
ישראל, אמר ר' יצחק כל
הנהנה מסעודת הרשות
לסוף גולה, שנאמר
אכולים כרים מצאן ועגלים
מתוך מרבק, ומכאן תראה
לכן עתה יגלו בראש
גולה, ת"ר תלמיד חכם
המרה, סעודתו בכל
מקום, לסוף מחריב את
ביתו, ומאלמן את אשתו,
ומייתם גזוליו, ותלמודו
משתבח, ומחלוקת רבות
עליו, ודבריו אין נשמעין,
ומחלל שם שמים, ושם
אביו, ושם רבו, וגורם ושב
רע לו ולבניו עד סוף כל הדורות, וקר לו בר מיהם תנודא, ובר מלקח פכני, ובר מרביעי

לשבות שביבת הרשות. פ"ה שהיה הולך להמשיך על המסוס
לקנות שציתה שם וילך ד' אלפים לדבר הרשות וקשה
א"כ תיקשי למ"ד צ"ל בכל מערצין (עמוצין לא), אין מערצין אללא לדבר
מזוה וגר' לר"י דה"פ לשבות שציתה הרשות שהולך לשמוח צפסח
צצית אוהבו או קרובו א': **אם עבר**
צופים. פ"י צוקוט' שם כפר וקשה
לר"י א"כ ה"ל למימר וכמדמו לכל
רוח כדמתיל צפ' מי שהיה טמא (נקמן
ג): איזה דרך רחוקה מן המודיעין
ולחוץ וכמדמה לכל רוח ואור"י
דמסופסחא דמכילתין מפרש כדתיא
איזה צופים הוהא ואין מפסיק פ"י
כל מקום צציו ירושלים שיכול לראומו
מש: **וְיִשׁוּרְפָנוּ** לפני הבירה,
פ"ה כדלמר פ' כל שעה (דף כד).
צקודש צלש ישרף צמקוס אכילמו
שריפתו וקשה לר"י אי דלוריימתא הוא
מה לי עבר צופים ומ"ל לא עבר צופים
ו"ל דמן המורה יכול לשורפה כ"מ
שירעה דצפרק כל שעה (ג"ז שם)
לא מרצין אללא פסולי קדשי קדשים
ואימורי קדשים קלים אללא שאר קדשים
שחללים צלש ישרף לא מרצין ומש
שהלריכו חכמים לשרוף בני דהכא
לפני הצירה היינו גזירה אטו קדשי
קדשים: **לפני הבירה.** צנחסי
צ"ל טבול יוס (דף קד): פליגי מאלי
צירה אמר רבה צר צר מה א"ר
יוחנן מקוס יש צהר הצית וצירה שמו
ר"ל אמר כל הצית חלוה הו צירה
שנלמר ז' אל הצירה אלו הימתי:
וּחְכָמִים אומרים בשר קודש
בבית וחמץ בכביצה. אומר ריב"ז
דמפ"ש צירושלמי משום דצטר קודש
לימ ליה תקנה צצטולו הממירו צבית
אלל חמץ אית ליה תקנה צצטולו לא
הממירו עד צצילה: **תניא** א"ר
יהודה, תימא אמאי לא מיימי תנא
נמי הכי מיה דהכא לרז חסדא:
אמר

מתני' מצערין אם הכל צין מולין צין תרומה חוץ מכדי אכילמו
לשבת אכל כל מה שעמיד לצער יצער: **תרומה מלפני**
השבת. שאינו יכול להאכילה לא לורים ולא לשהמה זרים ולהשהמה
אי אפשר אכל חולין אין כריך לצער אלא צומנן שיכול למזוא לכו
אכולים הרבה: **גמ'** שבת. נשתהה
שם שבת אחת: **מתני'** יהולך.
צארצעה עשר: אם יתול שיש
שהות ציוס: **לפול** מן הנכרים.
את ישראל הנדרפין: יטול נצנו.
ולא יחזור ואפי' יש שהות דמדלורי'
כגי ליה צצטולו צעלמא: (לצוס
שציתם הרשות. שהיה הולך להמשיך
על המסוס לקנות שציתה שם כדי
שיהא לו משם ולהלן אלפים לילך למחר
שם לדבר הרשות יחזור מיד אלל
לקנות שציתה מזוה כגון שילך מחר
חוץ למסוס לצית האכל או לצית
המשהה היינו הולך לשחוט את
פסחו: שיש צידו צטר קודש. עמו
דערך ופסל ציולא שמחילת קדשים
קלים חומת ירושלים: **אם עבר צופים.**
שם כפר שיכול לראות בית המקדש
מש: סעודה צמקומו. ולא העריחוהו
לחזור: **ואם לאו חזור** ושרפו כו'.
כדלמרן בכל שעה (לעיל כד). צקודש
צלש תשרף: דמקוס אכילמו שריפתו:
זה וזה. חמץ דלמרן לעיל וזכר שיש
לו חמץ צציו וצטר קודש שעמו:
צצילה. אלל צפחות גצי חמץ יבטל
צצנו וגז צטר קודש שורפו צמקומו:
גמ' סעודה שניה. כן הוא דרך
החתיים לאחר סעודת אירוסין חוזר
ומשגר סבלנות לארוסתו וסועד שם:
אני לא שמעתי. שהתא מזוה אללא
סעודת אירוסין צצדה אלל לא סעודת
סבלנות: **סבלנות.** דריונות כלים
נאים: **צם כפון.** צריכה להישא
לכהניס ולל כפון משפתות להישא
לישראל: **אין זוזגן עולה יפה.** צמוז
טוב: **מאי היא.** מה עולה צידן: או
אלמנה או גרושה או זרע אין לה.
כדכתיב (ויקרא כג) וצת כהן כי תהיה
לאיש זר וסמין ליה וצת כהן כי
תהיה אלמנה או גרושה ורע אין לה
וגו': או **צורה.** צלא זמן: **סלמדי**
קנס. (כ) הוא צצנו לו אלל עם הארץ
ואינו כהן נגאי הוא לו להאחי ונענשים:
לא גלאי. רב כהנא גלה מצבל לא"י
דקאמר עבר צופים פלוגא.
כדלמר בהגזול ומכיל (צ"ק קה): לא
גלאי דגזלו אינשי. שאר תלמידים
יולאין מדעתן ואני ילאתי על כרתי
מתמת מרדן ואימת מלכות: ומאלמן
את אשמו. שצמקס לימורו ואי אפשר
לו וגולה למונות והרי אשתו כלממות
חיות: **גזוליו.** יומנין: **וטלמודו**
משפחה. שאינו עסק לחזור עליו:
ומחלוקת רבות צאוס עליו. מתמת
שצחכ תלמודו או הקפות שמקוף
מתונין לסעודתיו: **קרו ליה.** לצנו:
מקידיו צו. כדרך הלניס שצמקסין
ומקדיו צחנות להסקות: **צצכין:**
מלחין פינני. קערות: **מד רצע.**
מקפל לצושו ורובן וישן כן דרך
השצמכין אינו מפסיק לילך לציומו
ולשכב על מטוה אללא מקפל לצושו
תחמו וישן: **מד.** כמו צל חמרה
מוך סקין וגני (תענית דף ו):
ואינו

(א) לעיל דף יג. ה"ה כ"ג.
(ב) [מסופסח פ"ג ה"ט"ז].
(ג) כ"ה ה"ט"ז. ד' כ"ה ל"ג.
(ד) לקמן דף פ"א: צציתם
דף מט"ז. (ו) ע"י פיישי'
לקמן פ"א: ד"ה עמא
וכי לפני הצירה וכו'.
(ז) ע"י מוס' לקמן דף ק"ב.
(ח) לעיל דף ד'.
(ט) [ויקרא ו', א] וצציתם
ע"י. (כ) [צ"ל וצציתם].

תורה אור השלם

1. השבבים על מנות
שן ורודים על ערשותם
ואבלים כרים מצאן
ועגלים מתוך מרבק.
עמוד ד ר
2. לכן עתה יגלו בראש
גלים וקר מרח
קרהים: עמוד ד ר

הגרות הב"ח

- (א) רש"י ד"ה תלמיד חכם
שבת הוא לו:

מוסף רש"י

אם עבר צופים.
מקוס שיכול לראות משם
הצירה ומשם והלאה אין
יכול לראותו (קטו פ"א).
שורפו במקומו. לא
העריחוהו לחזור ולשורפו
צירושלים האילו וכבר
נתקנה הרבה ואפי'
דק"ל צפק כל שעה
(לעיל כד). דמקוס
אכילת קדשים שם שריפתו
צמקס צלש ישרף (שם).
לפני הבירה. חמץ צטר
הצית שם שם שם
השן גדול שצופים פסולי
קדשים קלים כדלמרין
צנחסי (קד): צפק כטול
ז"ט (ברכות ז"ט). ע"י
לעיל כד): או: כל המקדש
קרו צירה (קטו פ"א).
לא אילעזר כדגלי אינשי.
שהיא לא צצטולו מקוס
מורה גלית אללא מאימת
מלכות נחמא (ב"ב ק"ח).

מוסף תוספות

א. ולא מיירי ככל
בעירוב. מוס' ר"ס. ב. בלי
הפסק. מוס' הל"ש. וחינו
דקאמר עבר צופים פלוגא
עבר אוהו מקוס שריאים
ירושלים ממנו והשתא
ניחא דהוא הדין נמי לכל
צד. מוס' ר"פ. ג. וכי עבר
צופים לא אטרחהו רבנן.
מי ה"ר".

רבינו הנגאל

מתני' ארבעה עשר שחל
להיות בשבת במערין הכל
מלפני השבת דברי ר' מאיר
ר' אלעזר (בר צדוק) אומר
תרומה מלפני השבת,
וחולין בומנן. קיימל ר'
אילעזר בר צדוק. תניא ר'
אילעזר רבי צדוק אומר
פעם אחת שבת אבא
ביבנה וחל ארבעה עשר
להיות בשבת כו'. מתני'
ההולך לשחוט את פסחו
ולמול את בנו ולאכול
סעודת אירוסין בבית חמיו
ונזכר כו'. רבינו ההולך
לאכול סעודת אירוסין